

پنهان
کلاسیک
الهیات

هملت

ویلیام شکسپیر | مترجم: مسعود فرزاد

چاپ نخست و دوم بهار ۱۳۹۰

کتاب طلا

هملت

۶۶۶۶۶۶۶۶۶۶۶۶۶۶۶۶۶۶۶۶

ویلیام شکسپیر
مترجم: مسعود فرزاد

انستیتوت علم و فرهنگ
کتاب بیست و چهارم
نهران ۱۳۰۲

انتشارات علمی و فرهنگی

هملت

نویسنده: ویلیام شکسپیر

مترجم: مسعود فرزاد

چاپ نخست: ۱۳۳۶

چاپ بیست و چهارم: ۱۴۰۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

حروفچینی و آماده‌سازی: انتشارات علمی و فرهنگی

لینوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر علمی و فرهنگی کتیبه

حق چاپ محفوظ است.

اداره مرکزی: تهران، بلوار نلسون ماندلا، تقاطع حقایق (جهان کودک)، خیابان انتشارات علمی و فرهنگی (کمان سابق)،

پلاک ۱۲۵ کدپستی: ۱۵۱۸۷۳۴۳۱۳ (تلفن: ۵۸۲۱۵)

فروشگاه مرکزی (پهنده‌آبی): بلوار نلسون ماندلا، بین بلوار گلشهر و ناهید، ابتدای کوچه گفتم، پلاک ۱۷۲ (تلفن: ۳-۲۲۰۲۲۱۴۰۰۰۳)

فروشگاه پک: خیابان انقلاب، روبه‌روی دراصل دانشگاه تهران، تلفن: ۱۶-۶۶۹۶۳۸۱۵ و ۷۸۶-۶۶۲۰۰۷۸۶

فروشگاه دن: خیابان کریمخان زند، بین قائم مقام فراهانی و غرمتند، پلاک ۱۱۳ (تلفن: ۷-۸۸۳۴۳۸۰۶)

elmifarhangi.ir

elmifarhangipub

فهرست

۹	مقدمه مترجم
۱۳	اشخاص نمایش
۱۵	برده اول
۶۳	برده دوم
۱۰۷	برده سوم
۱۶۵	برده چهارم
۲۱۳	برده پنجم
۲۵۵	انتقادات مترجم درباره «هملت»
۲۶۵	چند نکته از آراء شکسپیرشناسان درباره «هملت»

مقدمه مترجم

از این ترجمه راضی نیستم ، زیرا اساساً ترجمه آثار شکسپیر بطوری که از حیث دقت تعبیر و حفظ لطایف لفظی و معنوی با اصل انگلیسی مطابقت کامل داشته باشد ناممکن است . حتی بزرگترین مترجمین فرانسوی و آلمانی هم که زبانشان (خیلی بیش از فارسی) بزبان انگلیسی تردید است ، بی‌استثنا به ناقص بودن ترجمه‌هایی که از شکسپیر کرده‌اند اذعان نموده مخصوصاً متذکر شده‌اند که ناچار آزادی‌هایی در ترجمه قائل شده ، بعضی نکات از اصل متن را ترجمه نشده گذاشته و بعضی دیگر را در ضمن عبارات و جملاتی که از خود ساخته‌اند بطور غیر مستقیم گنجانده‌اند و تازه این تعبیرات فاقد نیرومندی و لطفی بوده‌است که مخصوص عبارات شکسپیر میباشد .

این ترجمه را سی‌سال پیش (اواخر سال ۱۳۰۶) شروع کردم و متناوباً بیش از سه سال (تا مرداد ۱۳۱۰) با آن مشغول بودم و هفت بار ترجمه را سرتاسر مرور و تصحیح نمودم . سرانجام آن را با ترجمه عربی هملت از سامی الجریدینی (چاپ مصر ۱۹۲۲ ، مطبعه البلال ، شارع نوبار ، شماره ۴) با دقت مقابله و از آن استفاده‌هایی کردم . با این همه تصدیق دارم که اگر بنا میشد باردیگر هملت را ترجمه کنم ، بیدرنک در سبک عبارات فارسی و طرز تعبیر مفاهیم انگلیسی ، اصولی را که با اصول ترجمه کنونی تفاوت کلی دارد اختیار مینمودم . اما با تأسف اقرار میکنم که عجاله چنین

همتی را در خود سراغ ندارم و همین ترجمه را با وجود ایرادهائی که خود بآن دارم در دسترس خوانندگان می‌گذارم و امیدوارم بعد از این، مترجم شایسته‌تری، ترجمهٔ بهتری، نه تنها از هملت، بلکه از همهٔ درامها و غزلها و سایر آثار جاوید این نابغهٔ شهیر، بایران امروز هدیه کند.

منتهای کوشش را کرده‌ام که این ترجمه، لفظ به لفظ، یا لااقل نکته به نکته، مطابق با اصل انگلیسی (که بشر است) باشد، و فقط در مواردی که اجرای این امر بهیچوجه امکان نپذیرفته، و یا طوری بوده‌است که ترجمهٔ دقیق با مفهوم بودن عبارت فارسی منافی درمیآمده ترجمه را کمابیش آزاد گرفته‌ام. در نتیجه اشای این ترجمه (مانند اشای اصلی درام منظوم شکسپیر در نظر انگلیسی‌های امروزی) قدری پیچیده جلوه میکند و طوری است که این ترجمه بدرد خواندن میخورد ولی برای نمایش دادن مناسب نیست.

اما قدم بعد این است که از روی این ترجمه، صورت دیگری از متن هملت، با ساده کردن عبارات و حتی حذف بعضی جملات و صفحات، تهیه شود که برای نمایش مناسب باشد. باید این کارهای دوگانه در مورد تمام درامهای شکسپیر و امثال او انجام گیرد. این گونه تصرفات در دنیای امروز مجاز و معمول است و حتی در خود انگلستان نمایش دادن متن کامل و بی‌تغییر هر درام شکسپیر امری غیرعادی و استثنائی است بطوریکه لازم است در آگهی قید گردد که «متن کامل نمایش داده میشود.» کارگردان نمایش حق دارد که باختیار خود از شیوهٔ نمایشهای سابق خارج شده، بعضی مناظر را حذف، یا پس و پیش نماید. از جمله چندین بار بعضی از درامهای شکسپیر مانند همین «هملت» و «جولیوس سزار» را بالباس قرن بیستم نمایش داده‌اند. همچنین بیاد دارم که چندسال پیش خواندم که پاسترناک نقش فرقیبیراس را در «هملت» تغییر داده و این کار در آن موقع بنظر صحیح و پسندیده آمد. بهر حال دست کارگردان در این قبیل تغییرات باید باز باشد و استادی و سلیقه هنری او در همین قسمتها بروز می‌کند. منتقدان نمایشی دقیقاً این تغییرات را مطالعه نموده اظهار عقیده می‌کنند که تا چه اندازه پسندیده بوده یا در کدام

قسمت‌ها و بجه‌مناسبت از موازین هنری عدول کرده است .
 بیش از سیصد و پنجاه سال از زمان شکسپیر میگذرد و هنوز در هیچ
 جای جهان درام‌نویسی نظیر او نیامده است و بیش از او در این هنر بزرگتر
 از او سراغ نداریم . نیز بتصدیق اغلب منتقدان دنیا ، بهترین درام او همین
 « هملت » است . نمایش این درام هر ساله با آخرین تکنیک در هر یک از
 کشورهای بزرگ ، چندین بار تکرار میشود و هنردوستان را از نو بهره‌مند
 و شیفته می‌کند . دربارهٔ انتقاد این درام و سایر آثار شکسپیر در انگلستان
 و سایر کشورها (مخصوصاً آلمان) و همچنین دربارهٔ شرح حال شکسپیر ،
 و هنرپیشه‌هایی که در بازی کردن نقش‌های شکسپیر شهرت جاوید یافته‌اند
 و موضوعهای دیگر ، بی‌هیچ اغراق هزارها کتاب نگاشته شده و میشود ، که
 در این یادداشت کوچک حتی برای اشاره با سامی آنها جا نداریم . علاقمندان
 باید ناچار بخود آن آثار یا ترجمهٔ آنها مراجعه کنند . ولی برای نمونه ، چندتا
 از انتقادات مشهوری را که دربارهٔ هملت بعمل آمده است در ضمن ترجمه
 خود درام متذکر خواهیم شد .

سرگذشت این ترجمهٔ « هملت » بی‌شبهت به افسانه نیست و اگر وقتی
 نگاشته شود گویا ناخواندنی نباشد .

بهر حال میان آغاز این ترجمه (زمستان سال ۱۳۰۶) و پایان
 نخستین چاپ چهارده‌ساله فاصله افتاد و تازه آنچه از چاپ درآمد بیش از
 پنجاه نسخه نبود ! پس از آن نیز پانزده سال تمام گذشت تا توانستم دست بکار
 مرور مختصری از این ترجمه شده‌آن را برای چاپ دوم آماده کنم .
 آقای آرشاویر اصلانیان چند ایراد وارد بر این ترجمه گرفت و مرا
 مرهون خود ساخت .

از ترجمهٔ عربی « هملت » بقلم سامی الجریدینی انتقادی تهیه کرده‌ام
 که انتشار آن باید بموقع مناسبتری موکول گردد .

اینکه در آغاز این مقدمه گفته‌ام که از این ترجمه راضی نیستم شوخی
 و شکسته‌نفسی نیست . معتقدم حتی در حدودی که هرائر ادبی بزرگ غربی

بزبان فارسی ترجمه پذیر است ، این ترجمه رضایت بخش نیست و اگر همت و جرأتی پیدا شود شایسته میدانم باز دیگر «همت» را که ضمناً درازترین درام شکسپیر است مرجحاً از روی متن «شکسپیر نو» با استفاده از انتقادات و دستوره‌های نمایشی سرآمد شکسپیرشناسان این قرن ، پروفیسور دوور ویلسن^۱، ترجمه کنم .

معهود فرزاد

اشخاص نمایش

Claudius	کلادیوس : پادشاه دانمارک
Hamlet	هملت : پسر هملت بزرگ و برادرزاده کلادیوس
Pol nius	پولونیوس : صدراعظم
Horatio	هوراشیو : دوست هملت
Laertes	لایرتیس : پسر پولونیوس
Voltimand	ولتیماندا
Cornelius	کرنلیوس
Rosencrantz	روزنکرانتز
Guildenstern	گیلدنسترن
Osrie	آزریک
Marcellus	یک لرد
Bernardo	مارسلوس
Francisco	برناردو
Reynaldo	فرانسیسکو : سرباز
Fortinbras	رنالدو : نوکر پولونیوس
Gertrude	فرتینبراس : شاهزاده نروژی
Ophelia	گرتروید : ملکه دانمارک و همسر کلادیوس و مادر هملت
	افیلیا : دختر پولونیوس و معشوقه هملت
	روح پدر هملت
	سفیران انگلیسی
	یک سروان
	یک کشیش
	دو دهاتی : گورکنان
	دسته بازیگران
	لردها ، بانوان ، افسران ، سربازان ، ملوانان ، بیکها و اشخاص دیگر .
	محل : دانمارک

هدایت شاهکار بزرگ شکسپیر و از معروف‌ترین آثار ادبی جهان است. موضوع این نمایشنامه سرگذشت هراتیکتر هملت شاهزاده جوان دانمارک است. پدرش، پادشاه دانمارک، به دست برادر خود کلاودیوس در بهمان کشته می‌شود و کلاودیوس با این جنایت تاج و تخت و همسر برادر را غصب می‌کند. هملت از این راز آگاه می‌شود و به خونخواهی پدر کمر برمی‌بندد و در راه این انتقامجویی نامرد عزیز خود را ترک می‌گوید و او از این عمده خود را هرق می‌کند. سرانجام تازی تقدیر هم او و هم جنایتکاران را به کام مرگ می‌افکند.

شکسپیر روح مردد و نرسیده هملت جوان را استفاده محسوس می‌سازد. قدرتی بیان او در توصیف صحنه‌های همچنان‌انگیز و کنایه‌نشر هملت این نمایشنامه را در رده‌های بزرگ‌ترین شاهکارهای ادبی جهان قرار داده است.

978-964-445-223-0

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

ISBN 978-964-445-223-0

9 789644 445223

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان